

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Malá Veleň, okres Děčín

Malá Veleň - Jedlka 46, 407 22 Benešov nad Ploučnicí

Identifikátor školy: 600 075 940

Termín konání orientační inspekce: 9. – 10. dubna 2002

Čj.	067 48/02-5165
Signatura	of7av127

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Malá Veleň, okres Děčín je zřizována Obcí Malá Veleň. Podle posledního Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení k 1. 9. 1999 je kapacita mateřské školy (dále jen MŠ) 15 dětí, kapacita jídelny 17 jídel. Ve školním roce 2001/2002 do MŠ dochází 15 dětí od dvou do sedmi let, z toho 9 z obce Malá Veleň a 6 z Benešova nad Ploučnicí. Provoz jednotřídní MŠ zajišťují 2 pedagogické pracovnice: ředitelka školy, která zároveň pracuje jako vedoucí školní jídelny (úvazek 0,125) a nekvalifikovaná učitelka se zkráceným úvazkem (0,677), která je dále zaměstnána jako kuchařka (0,250) a školnice (0,345). Do MŠ se strava dováží z MŠ Benešov nad Ploučnicí. Kuchařka připravuje svačiny, obědy pouze vydává.

Ředitelka je ve funkci od roku 1991, kdy byla pověřena řízením MŠ, na základě výsledků konkurzního řízení byla od 1. 10. 1992 Školským úřadem v Děčíně jmenována do funkce ředitelky.

MŠ je umístěna v přízemí vily ve středu obce, stranou hlavního dopravního ruchu. Provozní doba předškolního zařízení je od 6,00 do 15,00 hodin.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Ředitelka školy zpracovala rámcový plán výchovně vzdělávací činnosti, který je rozčleněn na čtyři roční období a vychází z pozorování přírody. Na něj navazují krátkodobé (zpravidla týdenní) plány, ve kterých jsou diferencovány dílčí úkoly pro mladší a starší věkovou skupinu dětí. Plány obsahují činnosti, které se realizují v průběhu celého dne. Mají tematickou návaznost. Pro 2 děti s odkladem školní docházky je vypracován a v praxi realizován plán individuálního rozvoje. Systém třídního plánování je v souladu s dlouhodobou koncepcí školy a při inspekční činnosti bylo zjištěno, že stanovené záměry se většinou daří naplňovat.

Odborné zajištění pedagogického procesu v MŠ je pouze částečné. Ředitelka je odborně i pedagogicky způsobilá pro vzdělávání předškolních dětí a má patnáctiletou praxi. Učitelka nesplňuje předepsané kvalifikační požadavky, v MŠ pracuje šestým rokem. Obě pedagogické pracovnice jsou dojíždějící. Rozpis služeb je stanoven s ohledem na zabezpečení provozu školy. Pro děti však není rozložení pracovní doby (především z důvodu častého střídání obou učitelek v průběhu dne) optimální, kontinuita pedagogického působení je několikrát denně přerušována, jejich souběžné působení není možné. Nekvalifikovaná učitelka má určenou přímou práci s dětmi v ranních hodinách (od 6,00 do 8,00 hodin), jednu hodinu při pobytu venku a dvě hodiny při odpoledních činnostech, ředitelka školy v době od 8,00 do 10,00 hodin a od 11,00 do 14,00 (resp. do 13,00) hodin.

Prostředí MŠ splňuje hygienické a estetické požadavky, pro činnosti dětí je podnětné. Denní místnosti (herna, třída a jídelna) jsou bezbariérově propojené, bezprostředně na ně navazuje šatna, sociální zařízení a dětská ložnice s lehátky. Velikost herny a třídy vzhledem k počtu dětí částečně omezuje jejich spontánní pohyb. Světelné podmínky jsou vyhovující s výjimkou třídy, kde umístění a počet zářivek nad stoly neodpovídá požadavkům pro osvětlení při výtvarných a pracovních činnostech. Vybavení školy je starší, ale funkční a udržované. Některé je z vlastních zdrojů ředitelky (piano, audiokazety, knížky), některé pomůcky si učitelky samy vyrábějí (ilustrované texty k rozvoji řečových dovedností dětí). Všechny hračky a pomůcky jsou dětem volně přístupné. K dispozici jsou upravené koutky pro námětové hry (nemocnice, obchod, kuchyňka). Negativně hodnotí ČŠI vybavenost dětskými

židličkami a stoly, které jsou opotřebované a jednotná výška nevyhovuje potřebám dětí ve věkově smíšené třídě. Nevyhovující jsou rovněž hliníkové přístroje nevhodné velikosti.

Psychohygienické zásady jsou v převážné míře respektovány. Dodrženy jsou doporučené intervaly při podávání jídla, pitný režim je zajištěn, v průběhu inspekční činnosti jej však děti využívaly minimálně. Režim dne je členěn na krátké úseky většinou řízených činností. Prostor pro spontánní aktivity je časově vymezen při ranním scházení dětí od 6,00 do 8,00 hodin a v odpoledních činnostech od 14,15 do 15,00 hodin, což nevytváří podmínky pro uspokojení zájmu a potřeb všech dětí. Toto zjištění bylo potvrzeno i v průběhu inspekční činnosti. Pravidelně je zařazován pobyt dětí venku. Škola využívá nejen přírodní podmínky v okolí (les, louka), ale i členitou, funkčně vybavenou a udržovanou zahradu, která je vhodná pro všechny sezónní činnosti dětí. Individuální přístup byl zaznamenán v péči o všechny děti, učitelky mají velmi dobrý přehled o dětech a zejména v ranních a odpoledních hodinách (při malém počtu přítomných dětí) se jim věnují individuálně. Pozornost je věnována rozvoji grafomotoriky a logopedické preventivní péči. V programu školy není zakotvena nabídka zájmových kroužků. Dětem se zájmem o výtvarné, hudební a pohybové činnosti je věnována pozornost průběžně během dne.

Ve sledovaných ranních činnostech byly využity aktuální podmínky (postupně přicházející děti), v souladu se znalostí individuálních potřeb dětí byla učitelkou uplatněna cílená péče, která však omezovala spontaneitu dětí. Projevy dětí při hrách byly předmětem častého hodnocení učitelky s cílem výchovného působení při kultivaci vzájemných vztahů a osvojování pravidel vzájemné komunikace. Při nabízených výtvarných činnostech byly děti vedeny k osvojování dovedností a návyků (držení štětce, práce s barvami).

Obsah programově řízených činností korespondoval s plány výchovně vzdělávací činnosti. Tematicky navazoval na předchozí poznatky dětí. Vlastní realizace (forma klasického zaměstnání) a užití většinou slovních metod (řízený rozhovor, popis) v oblasti rozvoje poznání, myšlení a řeči bylo pro část dětí nepřiměřené a nepodporovalo jejich aktivitu. Původní silná motivace (smutné sluníčko) se postupně vytrácela nepřiměřeně dlouhým instruktivním vedením učitelky. Děti měly málo příležitostí pro uplatnění spolupráce, tvořivosti a kreativního myšlení, v organizaci přechodů mezi jednotlivými činnostmi převažovala tendence manipulativního vedení dětí s absencí potřebné motivace. Diferenciace požadavků podle věkových zvláštností byla částečně akceptována. Zřetelná je snaha učitelek připravit děti na vstup do základní školy, sledovány jsou především výukové cíle. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že obsah plánovaných činností čerpá ze skutečného života dětí, úkoly jsou často plněny při pobytu venku (poznávání domácích zvířat a další náměty čerpající z venkovského prostředí). V průběhu inspekční činnosti i kontrolou zápisů v Přehledu výchovné práce bylo zaznamenáno každodenní zařazování pohybových činností a relaxačních chvil. Děti se do cvičení aktivně zapojovaly, reagovaly na pokyny učitelky, respektovaly pravidla hry.

Děti jsou vedeny k utváření hygienických návyků, je podporována samostatnost v sebeobsluze, na patřičné úrovni jsou kulturní a společenské návyky.

Z projevů dětí je patrné, že třída je pro ně kamarádkým společenstvím a do MŠ chodí rády. V pedagogickém stylu učitelek převládá vstřícnost, ochota a porozumění, vzájemné vztahy ve škole jsou přátelské. Děti jsou vedeny k dodržování pravidel vzájemného soužití v kolektivu s využitím přirozených vztahů ve věkově smíšené skupině dětí. Při hodnocení dětí využívaly učitelky převážně pozitivních forem (pochvala, povzbuzení). Negativa byla zaznamenána zejména v četnosti hodnocení a v jeho zaměření na výsledky. Prostor pro sebehodnocení dětí využíván není.

Komunikace mezi učitelkami a dětmi byla neustálá. Učitelky měly přehled o všech dětech, Poskytovaly dětem výrazný mluvní vzor a jejich řečový projev byl často citově zabarvený.

Verbální projevy učitelek a dětí byly většinou vyvážené.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výchovně vzdělávací činnosti je vzhledem ke stanovenému programu a potřebám školy hodnoceno jako velmi dobré. Personální podmínky jsou pouze vyhovující. Materiálně technické podmínky školy mají průměrnou úroveň. Dílčí nedostatky byly zaznamenány v realizaci psychohygienických zásad v uspořádání režimu dne, zejména v nevyváženém zařazování spontánních a řízených činností, ČŠI hodnotí tuto oblast jako průměrnou. Také činnost pedagogů ve sledovaných spontánních a řízených činnostech měla průměrnou úroveň. Učitelky se snaží o individuální přístup k dětem, v pedagogickém vedení, ve volbě metod a forem práce i ve způsobu hodnocení jsou však více sledovány výsledky a výkony dětí než jejich osobnostní rozvoj. Rovněž ve způsobu hodnocení dětí a využívání motivace byla zjištěna dílčí negativa a jsou hodnoceny stupněm průměrným. V interakci a komunikaci převažují pozitivní zjištění, hodnocení je velmi dobré.

V celkovém posouzení je kvalita výchovně vzdělávací činnosti ve sledovaných oblastech hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Při stanovení dlouhodobé koncepce rozvoje MŠ vycházela ředitelka ze znalosti místních podmínek, potřeb dětí a možností pedagogického kolektivu. Koncepce s mottem „Zdravá a hravá MŠ“ vymezuje úkoly školy v oblasti

- pedagogického působení
- mimoškolních aktivit
- spolupráce s rodinou.

Dlouhodobé cíle i prostředky jejich naplnění jsou stanoveny reálně. Prioritami zaměření výchovně vzdělávací činnosti školy je orientace na osobnostní rozvoj dítěte a výchova ke zdravému životnímu stylu. Součástí koncepce je plán protidrogové prevence a plán environmentální výchovy.

V Ročním plánu školy na školní rok 2001/2002 jsou rozpracované střednědobé úkoly a prostředky jejich realizace, včetně spolupráce s partnery školy. Oblast plánování tvoří ucelený systém, postihující celou šíři činností MŠ, včetně kontrolních mechanismů. Plán byl projednán 1. září 2001 a ze zápisů z pedagogických porad vyplývá i průběžné sledování jeho plnění.

Organizování

Řízení MŠ je ve velké míře ovlivněno skladbou pedagogického kolektivu, ve kterém je plně kvalifikovaná pouze ředitelka, proto si většinu povinností a kompetencí souvisejících s provozem a vzdělávacím procesem ve škole ponechává ve vlastních rukou, předání kompetencí je omezeno na zastupování v době nepřítomnosti ředitelky. Organizace chodu školy má stanovená pravidla a je přizpůsobena místním, personálním a finančním podmínkám. Vzhledem ke kapacitě dané rozhodnutím hygienika nelze zvyšovat počet dětí. Omezené finanční prostředky odvíjející se od počtu přihlášených dětí se odrážejí jak v personálním, tak materiálním zabezpečení chodu školy. Provoz zajišťovaný v ranních

a odpoledních hodinách pouze jednou pedagogickou pracovnící, která je od 14,00 hodin (dvakrát týdně od 13,00 hodin) v budově sama, není organizačně zcela bezpečný. Problematické je zajištění provozu v případě absence jedné z pracovníc, např. z důvodu nemoci, účasti na poradě či na akci dalšího vzdělávání.

Kontrolou povinné dokumentace (evidence, průběh a ukončení docházky dětí a rozhodnutí ředitelky o jejich přijetí) bylo zjištěno, že je vedena řádně a v souladu s právními normami. Osobní údaje dětí i pracovníc školy jsou zabezpečeny před zneužitím. Přenos informací je v MŠ zajištěn převážně individuální formou při denním osobním kontaktu. Společné porady jsou svolávány podle plánu nebo v případě aktuální potřeby. Jejich frekvence je optimální, zápisy z nich jsou vypovídající.

Vnitřní organizační řád, který vydala ředitelka školy, stanovuje pravidla provozu školy ve vazbě na pracovní náplně obou pracovníc. Pracovní doba je v rámci úvazků stanovena účelně, zahrnuje režim přestávek v práci. Vztahy mezi rodiči a školou vymezuje Řád MŠ, se kterým jsou rodiče seznámeni prostřednictvím nástěnek i při osobním kontaktu při přijímání dítěte do MŠ. Zápisy ze třídních schůzek, které MŠ organizuje několikrát v průběhu školního roku, dokladují opakované zveřejňování informací o MŠ, nabídku poradenství a spolupráce s MŠ, i zprostředkování kontaktu s odbornými pracovišti. Průběžně jsou rodiče informováni o činnosti školy při denním kontaktu s učitelkami, mají možnost vstupu do tříd během dne i při plánovaných akcích. Spoluúčast na programu školy je plánována a cíleně realizována. Začíná již při adaptačním procesu nově přijímaných dětí, dále především při dnech otevřených dveří a společných akcích. V průběhu inspekční činnosti byla zaznamenána velmi dobrá spolupráce a vstřícný přístup obou učitelek k rodičům při předávání dětí. V rámci mimoškolní činnosti zajišťuje MŠ pro děti výlety, návštěvy divadelních a kulturních představení, návštěvy v městské knihovně v Děčíně a návštěvy zámku v Benešově nad Ploučnicí. Navázána je spolupráce se základní školou a dvěma mateřskými školami v Děčíně. Spolupráce se zřizovatelem je zaměřena především na oblast materiálně technického zabezpečení provozu školy. Zřizovatel vychází škoře v rámci svých možností vstříc, zejména při zlepšení prostředí a vybavenosti MŠ (nátěry radiátorů, nové záclony, video). Průběžná je péče o budovu a školní zahradu.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy se snaží uplatňovat demokratický řídicí styl, v každodenním kontaktu a ve spolupráci s druhou pracovnící usiluje o zabezpečení chodu školy. Vytvořené organizační a provozní podmínky spolu s nízkými finančními prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků umožňují realizaci dalšího vzdělávání pouze v omezené míře. S výjimkou samostudia současné pedagogické literatury, které bylo zaznamenáno zejména u ředitelky, je patrná izolace obou učitelek, informace o nových trendech z oblasti předškolního vzdělávání získávají většinou zprostředkovaně (v kontaktu s kolegyněmi z předškolních zařízení). Snaha o vedení nekvalifikované učitelky ze strany ředitelky je zřejmá, z výše uvedených důvodů však málo účinná.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly, který je zveřejněn v ročním plánu školy, efektivně postihuje celou organizační strukturu. Plnění pracovních povinností je kontrolováno každodenně v běžném pracovním kontaktu. Hospitační činnost se uskutečňuje podle plánu, cíle hospitací jsou konkrétní. Výstupy jsou písemné a vypovídající, závěry z kontrol jsou podkladem pro jednání na pedagogických poradách. Sebehodnocení je prováděno pravidelně (viz zápisy z porad), účinnou zpětnou vazbu poskytují škoře rodiče při denním kontaktu i při plánovaných akcích.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Dlouhodobé a operativní plánování je přehledné a funkční. Některé záměry se daří realizovat, např. v oblasti spolupráce s rodinou a mimoškolních aktivit. Systém plánování, jeho účelnost a rozsah hodnotí ČŠI jako velmi dobrý. Organizační uspořádání předškolního zařízení v daných personálních a materiálně technických podmínkách je promyšlené, i když z hlediska potřeb dětí ne zcela optimální. V celkovém posouzení však převažují pozitivní zjištění, zejména v přístupu ředitelky a jejím úsilí o zabezpečení chodu školy. Velmi dobře fungují také informační systémy. Vedení a motivování pracovníků má průměrnou úroveň, projevují se v něm omezené možnosti získávat nové poznatky a následně je realizovat v praxi. Využívání kontrolních mechanismů, jejich rozsah a efektivitu hodnotí inspekce jako velmi dobré.

Kvalita podmínek vzdělávání je hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola je ve smyslu platných zákonů organizační složkou obce. Od zřizovatele MŠ dosud neobdržela novou zřizovací listinu pro organizační složku obce, která by odpovídala současné platné legislativě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zakládací listina mateřské školy ze dne 5. 1. 1996
- Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol č.j. 27144/1999 ze dne 19. 7. 1999
- Statistický výkaz V 1-01 k 30. 9. 2001
- Třídní dokumentace (Přehled výchovné práce ve školním roce 2001/2002, docházka dětí, vzdělávací plány, diagnostické a osobní záznamy o dětech)
- Evidenční listy zapsaných dětí pro školní rok 2001/2002
- Základní evidence správních rozhodnutí, Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí dítěte do MŠ
- Řád MŠ 2001/2002, Vnitřní organizační řád
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001
- Dlouhodobá koncepce MŠ, Roční plán na školní rok 2001/2002
- Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy
- Pověření řízením MŠ ze dne 31. 10. 1991, Jmenování do funkce ředitelky č.j.86/92-PO ze dne 1. 10. 1992
- Personální dokumentace, pracovní náplně,
- Rozvržení pracovní doby, evidence docházky
- Podkladová inspekční dokumentace
- Kniha úrazů

ZÁVĚR

Jednotřídní mateřská škola poskytuje výchovu a vzdělávání předškolních dětí v podmínkách venkovské lokality. Stanovené koncepční záměry se daří naplňovat zejména v oblasti

spolupráce s rodinou. Ředitelka usiluje ve spolupráci se zřizovatelem o zachování MŠ v obci. Personální zajištění chodu školy však není optimální a nelze je považovat za dlouhodobé řešení. Provoz školy za současných podmínek se daří zabezpečit pouze díky neúměrnému pracovnímu vytížení obou pracovníků, jejich osobnímu přístupu a obětavosti. Mimo jiné však např. neumožňuje ve větší míře účastnit se dalšího vzdělávání. V konečném důsledku vede k izolovanosti školy od nových trendů v předškolním vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimíra Vosecká	Vladimíra Vosecká v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Zdeněk Hrnčíř	

V Děčíně dne 29. dubna 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. května 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Věra Laštovková

Věra Laštovková v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Krajský úřad Ústeckého kraje, Velká Hradební 48, Ústí n. Labem	2002-05-27	067 74/02-5165
Zřizovatel Obec Malá Veleň – Jedlka 38, 407 22 Benešov nad Ploučnicí	2002-05-27	067 75/02-5165

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky podány nebyly.